

Repovi Menhetna

Pre dve nedelje, Ejb Moskovic pao je mrtav od srčanog udara i reinkarnirao se u jastoga. Zarobljen u blizini obale Mejna, isporučen je na Menhetn i bačen u rezervoar otmenog restorana morskih plodova na Aper Ist Sajdu. U rezervoaru je bilo i nekoliko drugih jastoga, od kojih ga je jedan i prepoznao.

„Ejb, jesi li to ti“, upitalo je stvorenje, štrčeći svojim antenama.

„Ko je to? Ko to priča sa mnom?“ Moskovic je rekao, još uvek ošamućen od mističnog posthumnog tras-praska koji ga je transformisao u zglavkara.

„Ja sam, Mo Silverman“, reče drugi jastog.

„O moj bože!“, zacvile Moskovic, prepoznajući glas svog starog druga u piću i kartanju. „Šta se dešava?“

„Ponovo smo rođeni“, Mo objasni. „Kao par dvokilaša.“

„Jastozi? Pa zar ovako da završim nakon svog pravednog života? U rezervoaru na Trećoj Aveniji?“

„Čudni su putevi Gospodnji“, Mo Silverman objasni. „Vidi Fila Pinčuka. Čovek se previjao od aneurizma, a sad je hrčak. Po ceo dan trči u glupom točku. Godinama je bio profesor na Jejlu. Ja smatram da je zavoleo zočak. Okreće i tera, trčeći nigde, ali se smeje.“

Moskovicu se njegovo novo stanje uopšte nije dopadalo. Zašto bi se pristojan građanin poput njega, zubar, Čovek, koji je zaslužio da život ponovo proživi kao suri orao, ili udobno smešten na krilu neke seksi pripadnice višeg sloja, mažen po krznu, vratio neslavno, kao predjelo na meniju? To je bila njegova okrutna sudba: da bude ukusan, da se pojavi kao specijalitet dana, u društvu pečenog kromira i deserta. To je dovelo do diskusije dva jastoga o misteriji postojanja, o religiji, i o tome kako je ćudljiv univerzum, kad se neko kao što je Sol Dražin, šeprtljavi ugostitelj dostavljač, vratio posle fatalnog moždanog udara kao rasplodni ždrebac koji oplodjava slatke male čistokrvne ždrebice uz visoke nadoknade. Samosažaljiv i ljut, Moskovic je

plivao okolo, nemogavši da poveruje u Silvermanovu Budoliku rezignaciju nad njihovom perspektivom posluženja u formi jastoga na francuski način.

U tom trenutku, ko bi drugi ušao u restoran i seo za obližnji stol, nego Berni Medof¹. Ako je Moskovic ranije bio ogorčen i ljut, sada je dahtao dok mu je rep uzburkivao vodu kao moćni motor za čamac.

„Ne verujem“, reče, pristiskajući svoje male crne oči na staklene zidove. „Taj prevarant koji bi trebao da robija, da tuca kamen, pravi registarske tablice, izvukao se nekako iz svog stambenog okruženja i došao da se počasti morskim plodovima.“

„Snimi kamenje na njegovoj večnoj saputnici“, Mo primeti, buljeći u prstenje i narukvice gospođe M.

Moskovic se odupre napadu žuči, stanju koje ga prati još od prošlog života. „On je razlog mog boravka ovde“, reč raspaljen groznicom treme pred nastup.

„Pričaj mi o tome“, Mo Silverman reče. „Igrao sam golf sa njim na Floridi, dok je slučajno ćuškao lopticu nogom ako ne gledaš.“

„Svskog meseca dobijao sam izvode od njega“, Moskovic dreknu. „Znao sam da takvi brojevi izgledaju suviše dobro da bi bili košer, i kad sam se našalio sa njim da sve to izgleda kao Poncijeva šema²,umalo se nije udavio knedlom. Morao sam

¹ Berni Medof (1938) bivši je američki investitor, autor najveće finansijske prevare u istoriji SAD. Uhapšen je u martu 2009, a procenjuje se da je prevara kojom je rukovodio više od trideset godina rezultirala gubitkom od 18 milijardi dolara, uz proneveru 65 milijardi. Juna 2009, osuđen je na maksimalnu zatvorsku kaznu od 150 godina. (Op. Srđan Orsić)

² Poncijeva šema je tip prevare kojom je Čarls Ponci (Charles A. Ponzi) u dvadesetim godinama dvadesetog veka prevario na stotine „investitora“. Poncijeva šema obećava veoma visoke kamate na pozajmice. Funkcioniše na sledeći način: „Preduzetnik“ objavljuje da radi na veoma profitabilnom poslu koji garantuje visoke prihode i profite, ali mu je potrebna pozajmica, tj. gotovina. „Investitor“ A daje „Preduzetniku“ zajam od 1000 dolara sa rokom vraćanja od 90 dana i kamatom od 100 dolara koja se isplaćuje devedesetog dana. Za vreme tih 90 dana „Preduzetnik“ nalazi nove „Investitore“ B i C obećavajući im isto. Na kraju perioda on „Investitoru“ nudi da mu vrati 1000 dolara i kamatu od 100, ali i da ne diže glavnica, pa i kamatu, nudeći ponovo iste odlične uslove. Novac za tu namenu poseduje jer je dobio sredstva i od „Investitora“ B i C. Većina „Investitora“ se polakomi i ne podiže novac. Pojedinci koji ne veruju budu isplaćeni na licu mesta, od novca koji je dobio od drugih, i to podiže „rejting“ „Preduzetnika“ kao poslovne i ozbiljne osobe. Broj „Investitora“ se povećava. Ova operacija traje izvesno vreme i završava se tako što „Preduzetnik“ pobegne sa novcem ili objavi probleme u isplati ili bankrot, jer je došlo do poremećaja na „tržištu“ odakle je imao veliki prihod. U slobodnom prevodu na srpski jezik, Poncijeva šema mogla bi biti prevedena i kao Dafinina ili Jezdina šema. (Op. Srđan Orsić, izvor: U.S.Securities and Exchange Commission)

Hajmlihov zahvat da izvedem. Naposletku, nakon svog tog raskošnog života, ispada da je on bio prevarant i da je moja glavica isparila. P.S. Imao sam srčani udar koji je registrovala Okeoanografska laboratorija u Tokiju.”

„Sa mnom je igrao povučeno”, Reče Silverman, istinktivno pretresajući svoj zglavkarski torzo u potrazi za ksanaksom. Isprva mi je rekao da nema prostora za još jednog investitora. Što me je više odbijao, sve više sam hteo u priču. Pozvao sam ga na večeru, i zato što su mu se dopale Rozalijine slane palačinke, obećao mi je da će sledeće slobodno mesto biti moje. Tog dana kada sam saznao da će on rukovoditi mojim računom, bio sam toliko oduševljen da sam sa naše bračne fotografije isekao glavu svoje žene i njegovu zalepio na to mesto. Kad sam saznao da sam švorc, izvršio sam samoubistvo skokom sa krova našeg golf kluba u Palm Biču. Morao sam da čekam pola sata da skočim, bio sam dvanesti na redu.”

U tom trenutku, kapetan je dopratio Medofa do rezervoara sa jastozima, gde je masna škorpija analizirala potencijalnu sočnost odabranih slanovodnih kandidata i pokazala na Moskovica i Silvermana. Uslužni osmeh zaigrao je na kapetanovom licu dok je pozivao konobara da izvuče izabrani par iz rezervoara.

„Ovo je poslednja kap!”, Moskovic zaplaka, pripremajući se za savršeni zločin. „Na prevaru mi oteti životu ušteđevinu, pa me još užinati u sosu! Kakav je ovo univerzum?”

Moskovic i Silverman, gnevni u kosmičkim razmerama, ljuljali su rezervoar tamo-amo dok ga nisu oborili sa stola, razbili staklene zidove i poplavili pod od šestougaonih pločica. Glave su se okretale dok je uzbnjeni kapetan gledao u zapanjenoj neverici. Skloni osveti, dva jastoga jurnuli su brzo ka Medofu. U trenu su stigli do njegovog stola, i Silverman mu je napao članak. Moskovic, sažimajući snagu ludaka, skočio je sa poda i jednim giganstskim klještima čvrsto se dohvatio Medofovog nosa. Vrišteći od bola, sedokosi prevarant skočio je sa stolice kad je Silverman obuhvatio njegov ris obema klještima. Redovni gosti nisu verovali svojim očima, i kada su prepozanli Medofa, počeli su da bodre jastoge.

„Ovo je za udovice i dobrotvorne organizacije!“, viknu Moskvic. „Zahvaljujući tebi, Hatkva bolnica je sada klizalište!“

Medof, nesposoban da se oslobodi dva stanovnika Atlantika, šmugnu iz restorana i uleti skičeći u saobraćaj. Tek kada je Moskvic pooštrio stisak svojih mengela na njegovu nosnu pregradu i Silverman pocepao njegovu cipelu, ubedili su masnog prevaranta da se izjasni krivim i da se izvini za monumentalnu prevaru.

Do kraja dana, Medof je bio u Lenoks Hil bolnici, preplavljen masnicama i ogrebotinama. Dva otpadnička glavna jela, utolivši svoj bes, imali su taman dovoljno snage da se skljojaju u hladnu, duboku vodu Šipsdhed Zaliva, gde, ako ne grešim, Moskvic živi do dana današnjeg sa Jedom Belkin, koju je prepoznao kada je išao u kupovinu na glavni plovni put. U životu je oduvek podsećala na ribu iverak, a nakon njene fatalne avionske nesreće, i pretvorila se u nju.

Preveo **Srđan Orsić**

(izvor: The New Yorker magazin, 30. Mart 2009,

http://www.newyorker.com/humor/2009/03/30/090330sh_shouts_allen?currentPage=all)